

УДК 002.2:72/76(477)

АНАЛІЗ ДОКУМЕНТНОГО ПОТОКУ СТАТЕЙ
З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПЕРІОДИЧНИХ
ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАННЯХ УКРАЇНИ 1996-2005 РОКІВ

М.Б. Шатрова

На підставі "Літопису журнальних статей" та "Літопису газетних статей" проаналізовано документний потік статей з образотворчого мистецтва, розміщених на сторінках періодичних та продовжуваних друкованих видань України 1996-2005 рр. за тематичним, хронологічним, видавничим параметрами.

Ключові слова: документний потік, образотворче мистецтво, журнал, газета, періодичні видання, продовжувані видання.

On basis of "The magazine articles chronicle" and "The newspaper articles chronicle" the documentary stream of articles on a theme of the fine arts, that were placed on pages of the periodic printing editions and proceeding printing editions of Ukraine of 1996-2005, is analyzed on the basis of thematic, chronological and publishing parameters.

Інформаційне забезпечення галузі образотворчого мистецтва здійснюється документами двох родів: такими, що є творами образотворчого мистецтва (оригінальними чи репродукованими), і такими, що в них втілено інформацію про образотворче мистецтво, тобто літературу про образотворче мистецтво. Остання існує у вигляді різних видань і публікацій у виданнях. У даному повідомленні розглянемо документний потік (ДП) статей з періодичних та продовжуваних друкованих видань у галузі образотворчого мистецтва, виданих в Україні за 10 років: 1996- 2005 рр. За основу взятий саме цей період, адже він припадає на рубіж століть, між ХХ і ХХІ ст., період розвитку незалежної української держави, становлення нової системи книговидавництва.

Документи, розміщені на сторінках періодичних та продовжуваних видань, є невід'ємною частиною документного потоку з питань образотворчого мистецтва і подають цінний матеріал для дослідження історії, теорії, розвитку цієї сфери суспільної діяльності. Вивчення галузевого ДП за певний часовий проміжок дозволяє визначити ступінь інформаційного забезпечення галузі.

Загальну характеристику літератури з образотворчого мистецтва подано в навчаль-

ному посібнику [1]. Види видань визначено у публікаціях [2, 3, 4]. Типологічна характеристика літератури будь-якого змісту міститься у виданнях [3, 5]. Але ДП статей з образотворчого мистецтва до цього часу не був об'єктом вивчення, що й викликало потребу у даному дослідженні.

Вивчення ДП з образотворчого мистецтва, що існує у вигляді публікацій на сторінках газет, журналів, збірників, здійснювалось шляхом аналізу "Літопису журнальних статей" та "Літопису газетних статей", випущених Книжковою палатою України, за період 1996-2005 рр. Звісно, треба враховувати, що відображення статей в "Літописах..." здійснюється вибірково, отже, перелік є суб'єктивним. Але сподіваємося, що відбір статей для відображення в "Літописах..." здійснюється на підставі певних сталих вимог. Зміст "Літописів..." вважаємо достатньо репрезентативним для аналізу ДП статей з образотворчого мистецтва.

Аналіз відображених документів здійснювався за тематикою, наведеною в розділі "Літописів ..." "Мистецтво. Ігри. Спорт". Враховувались також конкретні посилання на описи з інших тематичних розділів "Літописів...", що межують з мистецтвознавчою галуззю. Усі бібліографічні записи індексувалися за кілько-

ма "профілями": хронологічним, семантичним, видавничим. Семантичний аспект аналізу дозволив вирізнити такі теми:

- загальні питання образотворчого мистецтва;
- живопис, графіка та дизайн;
- декоративно-прикладне мистецтво (охоплює статті з художньої кераміки, художнього текстилю, художньої обробки дерева, металу, скла та ін.);
- архітектура (до уваги брались статті, що висвітлюють мистецьке наукове навантаження про той чи інший архітектурний об'єкт, що має художню цінність);
- охорона пам'яток історії і культури (у рубриці відображені документи, де розкривається цінність історичного надбання нашого

народу шляхом представлення тих чи інших мистецьких пам'яток);

- пластичні мистецтва (здебільшого ця рубрика стосується видань зі скульптури);
- фотографія (до уваги брались статті, які стосуються висвітлення художнього навантаження фотографії як окремого виду мистецтва).

Такий тематичний поділ ДП статей з образотворчого мистецтва дає змогу повною мірою охопити весь спектр тем досліджуваної галузі.

Розглянемо тематичний розподіл статей з образотворчого мистецтва, розміщених на сторінках журнальних видань та збірників за 1996-2005 рр. (див. табл. 1).

Таблиця 1

Тематично-хронологічна структура ДП статей з образотворчого мистецтва у журналах та збірниках України за 1996-2005 рр.

Теми	Кількість статей з журналів і збірників											% від заг. к-ті
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Всього за 10 р.	
Загальні питання мистецтва	25	10	7	3	10	5	2	15	9	14	100	8,7
Живопис, графіка, дизайн	55	39	20	12	27	18	25	61	54	67	378	32,7
Декоративно-прикладне мистецтво	24	12	12	32	13	16	27	54	57	46	293	25,4
Архітектура	32	16	20	16	10	8	25	38	28	30	223	19,3
Охорона пам'яток історії та культури	9	2	1	0	0	2	2	20	16	0	52	4,5
Пластичні мистецтва	11	11	4	2	2	3	13	17	15	6	84	7,3
Фотографія	5	1	4	4	0	0	1	2	7	0	24	2,1
Всього	161	91	68	69	62	52	95	207	186	163	1154	100,0
% від загальної кількості за 10	13,9	7,9	5,9	6,0	5,4	4,5	8,2	17,9	16,1	14,1	100,0	

Із наведеної таблиці бачимо, що за період 1996-2005 рр. у літописах відображено 1154 статті з журналів та продовжуваних видань. Аналізуючи документний потік у галузі образотворчого мистецтва, розміщений на сторінках журналів і збірників, звертаємо увагу на нерівномірне забезпечення тієї чи іншої теми. Найбільш інформаційно забезпеченою за тематичною ознакою є така галузь образотворчого мистецтва, як живопис, графіка, дизайн. За проаналізований десятирічний період з цієї теми налічено 378 документів, що становить 32,7% від загального числа статей з образотворчого мистецтва.

Друге місце щодо забезпечення поточною інформацією серед галузей образотворчого мистецтва посідає декоративно-прикладне мистецтво – 293 статті, що складає 25,4%. Наступне розміщення інформаційного забезпечення тієї чи іншої галузі або теми відбулось таким чином: архітектура – 223 статті (19,3%); загальні питання мистецтва – 100 статей (8,7%); дещо відстає від попередньої теми сфера пластичних мистецтв – 84 статті (7,3%).

Найменш відображеною в документному потоці галуззю є фотографія, що складає

24 статті за 10 років і становить 2,1% від загального числа публікацій.

У хронологічному аспекті спостерігається хвилеподібний приріст чи спадання кількості документів за той чи інший рік. 1996 рік інформаційно забезпечений достатньою мірою. Кожна тема образотворчого мистецтва налічує документи поточного характеру і складає загалом 161 статтю (13,9% від загальної кількості статей за 10 років). Далі відбувається поступовий спад аж до 2001 р., де кількість статей з образотворчого мистецтва на сторінках журналів та збірників досягає втричі меншого числа, ніж 1996 р. – 52 одиниці (4,5%). На початку XXI ст. спостерігаємо хвилеподібне зростання кількості документів на сторінках журналів та продовжуваних видань, що досягає кульмінації 2003 р. – 207 статей (17,9%). Останні два роки досліджуваного періоду позначилися поступовим спаданням публікації статей з образотворчого мистецтва (див. табл. 1).

Розподіл статей із журналів та продовжуваних видань за видавничо-географічною ознакою аналізу здійснено у табл. 2 "Видавничо-географічна структура ДП статей з образотворчого мистецтва у журналах та збірниках України за 1996-2005 рр."

Таблиця 2

Видавничо-географічна структура ДП статей з образотворчого мистецтва у журналах та збірниках України за 1996-2005 рр.

Місто	Назва журналу, збірника	Загальна кількість статей за 10 років	% від загальної к-сті за 10 років
Київ	Образотворче мистецтво	129	11,2
	Українська культура	103	8,9
	Народне мистецтво	75	6,5
	Восвітя л-ра та к-ра в навч. закл. України	54	4,7
	Сучасність	46	4,0
	Будівництво України	37	3,2
	Мистецтво та освіта	36	3,1
	Народна творчість та етнографія	30	2,6
	Інші	406	35,2
	Всього у Києві	916	79,4
Львів	Архитектурний вісник	40	3,5
	Дзвін	24	2,1
	Народознавчі Зошити	17	1,5
	Інші	28	2,4
	Всього у Львові	109	9,4
Одеса	Український керамологічний журнал	50	4,3
	Всього в Одесі	50	4,3
	Видання журналів та збірників решти міст та населених пунктів України	79	6,8
	Усіх статей за 1996-2005 рр.	1154	100,0

Усі статті з образотворчого мистецтва, розміщені на сторінках журналів та збірників за 1996-2005 рр., розподілено за видавничими центрами того чи іншого населеного пункту. За результатами проведеного дослідження виявлено 22 журнали, що опублікували за проаналізований десятирічний період понад 10 статей мистецтвознавчого змісту, з яких 19 – київські, та 51 видання, яке розмістило на своїх сторінках хоча б одну статтю з питань образотворчого мистецтва, з яких 35 – у м. Києві.

Журнали та продовжувані видання, що публікували статті з образотворчого мистецтва, найбільш сконцентровані в місті Києві. Загальна чисельність статей з київських видань дорівнює 916 (79,4% від загального числа проаналізованих документів за десятирічний період). До уваги взяте будь-яке видання журналу чи збірника, що видало хоча б одну статтю з теми.

Профільним періодичним виданням у галузі образотворчого мистецтва є щоквартальний журнал "Образотворче мистецтво". Видання засноване 1933 р., засновник – Національна спілка художників України. За проаналізований період він опублікував 129 статей, що складає 11,2% загального ДП.

Друге місце за кількістю виданих статей у сфері образотворчого мистецтва належить журналу "Українська культура" (виходить з 1921 р.) – щомісячному культурно-освітньому та літературно-мистецькому ілюстрованому часопису, заснованому Міністерством культури та мистецтв України та видавництвом "Преса України". За проаналізований період журнал у рубриці "Палітра" опублікував 103 статті (8,9% від загальної кількості журнальних статей за 1996-2005 рр.) на мистецьку тематику. Динаміка виходу статей у цьому періодичному виданні є помірною у розрізі кожного року і подібна до загальної хвилеподібної динаміки виходу проаналізованих документів. Лише 2005 р. не зареєстровано статей з цього видання, але вони публікувалися, хоча й меншою кількістю, ніж попереднього року: по одній статті в номері.

Третє місце серед профільних періодичних видань належить щоквартальному журналу "Народне мистецтво", заснованому Національною спілкою майстрів народного мистецтва

України 1997 р. Часописом опубліковано 75 статей з образотворчого мистецтва, що складає 6,5% від загальної кількості проаналізованих документів за 10 років.

Спеціалізованим виданням у галузі образотворчого мистецтва є також журнал "Народна творчість та етнографія", заснований 1925 р. Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. Періодичність його виходу – 1 раз на 2 місяці. Публікує наукові дослідження в галузі етнології та фольклористики різних регіонів України. На сторінках видання також розміщені мистецтвознавчі дослідження з питань образотворчого мистецтва. Інтерес викликають статті, присвячені популяризації окремих творів декоративно-прикладного мистецтва. Загальна чисельність статей з образотворчого мистецтва, розміщених на сторінках вищезгаданого часопису досліджуваний період, складає 30 одиниць (2,6% від загальної кількості проаналізованих журнальних статей за 10 років). Динаміка виходу статей коливається від 0 до 6 назв на рік.

До періодичних видань профільного спрямування можна сміливо зарахувати щоквартальний журнал "Мистецтво та освіта", заснований 1995 р. Академією педагогічних наук України та Київською дитячою академією мистецтв. Впродовж проаналізованого хронологічного періоду журнал опублікував 36 статей з теми дослідження.

Серед непрофільних видань, які на своїх сторінках розмістили достатньо велику кількість статей з питань образотворчого мистецтва, вирізняється "Всесвітня література та культура в навчальних закладах України" – щомісячний всеукраїнський науково-методичний журнал, заснований Івано-Франківським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та видавництвом "Антросвіт". За десятирічний період кінця XX – початку XXI ст. у виданні надруковано 54 статті з питань образотворчого мистецтва, що складає 4,7% від загального числа усіх проаналізованих статей 1996-2005 рр.

Доволі значну кількість статей з образотворчого мистецтва опубліковано в щомісячному журналі "Сучасність", який з 1961 р. видається Українським товариством

закордонних студій; з 1991 р. – дослідно-видавничим об'єднанням "Пролог", а на теперішній час засновником та видавцем часопису є Український інститут національної пам'яті та Фонд підтримки молодіжних демократичних ініціатив. За проаналізований період 1996-2005 рр. у "Літописі журнальних статей" зареєстровано 46 назв статей з цього журналу, що складає 4,0% в загальному потоці досліджуваних документів.

Серед регіональних видань чільне місце належить "Українському керамологічному журналу", що виходить в Опішні (Полтавська область). За редакцією доктора історичних наук Олесь Пошивайла "Український керамологічний журнал" декілька разів змінював свою назву: "Українське гончарство" (1993 р. – початок виходу наукового збірника) на "Українська керамологія" (2001 р.), закріпивши теперішню назву "Український керамологічний журнал" (з 2002 р.) У його активі налічується 50 назв статей 2002-2004 рр., присвячених історії та теорії художньої кераміки, однієї з галузей декоративно-прикладного мистецтва. Напр.: Пошивайло О. Спадкоємність гончаротворення України // Укр. керамолог. журн. – 2002. – № 2. – С. 5-10. Особливістю цього часопису є те, що він один з небагатьох, який щедро ілюструється (в номері понад 350 художніх ілюстрацій, що мають вичерпні підтекстовки).

Отже, ядром системи галузевих журналів та продовжуваних збірників є видання, які містять наукову чи популярну інформацію. Деякі з них створені ще в першій третині ХХ ст. Позитивним моментом є те, що ці видання представлені для користування майже в усіх публічних бібліотеках України. Наприклад, у фонді Рівненської державної обласної бібліотеки є журнали "Образотворче мистецтво", "Українська культура", "Сучасність", "Народна творчість та етнографія", "Народне мистецтво", "Пам'ятки України: історія та культура", "Галерея", "Художники України" та ін. Загалом ядерну систему журнальних видань з питань образотворчого мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ ст. репрезентує така група видань:

– наукові журнали ("Архітектурний вісник", "Народознавчі Зошити", "Народна

творчість та етнографія", "Український керамологічний журнал");

– науково-популярні ("Дзвін", "Образотворче мистецтво", "Народне мистецтво", "Українська культура");

– навчально-методичні ("Всесвітня література та культура в навчальних закладах України", "Мистецтво та освіта").

Аналіз журнальних публікацій показав, що на сторінках журналів і продовжуваних видань здебільшого розміщені матеріали досліджень різних наукових шкіл Києва, Львова, Опішні та ін., тому і статті мають науковий чи науково-популярний зміст. Серед авторів-мистецтвознавців доволі часто згадуються прізвища Д. Степовика, В. Підгори, Т. Кара-Васильєвої, О. Пошивайла, Р. Захарчук-Чугай, Д. Щербаківського.

Напр., Раїса Захарчук-Чугай, представник львівської наукової школи (Інститут народознавства НАН України, м. Львів), на сторінках продовжуваного збірника наукових праць "Народознавчі Зошити", заснованого у січні 1995 р. вищезгаданою науковою установою, періодично розміщує статті, які торкаються глибинних проблем розвитку мистецтва: Захарчук-Чугай Р. За комплексне дослідження народного декоративного мистецтва України // Народозн. Зош. – 1997. – Зош. 2. – С. 123-124.

На увагу заслуговує продовжуваний часопис інформаційно-довідкового вісника археології, мистецтва, культурології "АНТ", який не був зареєстрований у "Літописі журнальних статей", але містить цінну мистецтвознавчу та бібліографічну інформацію. Збірник заснований 1999 р. ТОВ "Віче". До складу редколегії входять провідні дослідники образотворчого мистецтва Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського НАН України, Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені М. Бойчука та Інституту археології НАН України: Михайло Селівачов, Михайло Сагайдак, Тетяна Кара-Васильєва, Олександр Найдєн, Ганна Скрипник та ін. На сторінках часопису поряд із рубриками, що торкаються мистецьких проблем, регулярно ведуться рубрики про нові неперіодичні,

періодичні та продовжувані видання з образотворчого мистецтва і про такі, що припинили свою діяльність. Максимально змістовна стислим обсягом інформація розкриває мистецьке і культурне життя держави та зарубіжжя, слугуючи своєрідним "поводирем-покажчиком" і ключем у потоці видань мистецтвознавчої проблематики.

Частішою періодичністю та більшою кількістю статей характеризуються газетні

періодичні видання. На основі аналізу "Літопису газетних статей" за 1996-2005 рр. виявлено 8364 статті з питань образотворчого мистецтва, що у вісім разів більше, ніж журнальних.

Тематично-хронологічну структуру ДП статей з образотворчого мистецтва в газетах України за 1996-2005 рр. подано у табл. 3.

Таблиця 3

Тематично-хронологічна структура ДП статей з образотворчого мистецтва в газетах України за 1996-2005 рр.

Тема	Кількість статей з газетних видань										Всього за 10 р.	% від заг. к-сті
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
Загальні питання мистецтва	9	11	17	24	19	14	30	24	62	58	268	3,2
Живий опис, графіка, дизайн	263	340	316	293	344	406	480	622	668	613	4325	51,7
Декоративно-прикладне мистецтво	41	48	64	79	89	89	245	297	293	244	1489	17,8
Архітектура	23	27	22	31	35	20	18	37	49	24	286	3,4
Охорона пам'яток історії та культури	19	35	54	26	41	43	76	72	163	186	715	8,5
Пластичні мистецтва	46	60	48	51	49	44	89	128	111	96	722	8,6
Фотографія	8	13	22	23	32	50	76	100	121	114	559	6,7
Всього	409	534	543	527	609	666	994	1280	1467	1335	8364	100,0
% від загальної кількості за 10 років	4,9	6,4	6,5	6,3	7,3	8,0	11,9	15,3	17,5	15,9	100,0	

Аналізуючи динаміку виходу статей з питань образотворчого мистецтва на сторінках газет, зауважимо на поступовому збільшенні їхньої кількості від 409 ст. 1996 р. до кульмінаційної межі – 1467 статей 2004 р. та деяким зменшенням 2005 р. – 1335.

Характеризуючи тематичний склад ДП газетних статей, варто наголосити на активному інформаційному забезпеченні галузі живопису, графіки та дизайну. За десятирічний період ця сфера мистецтва налічує у своєму арсеналі 4325 газетних статей, що складає 51,7 % від загального числа проаналізованих документів із газетних видань. Статті здебільшого торкаються тем відкриття та функціонування виставок, присвячених тому чи іншому жанру образотворчого мистецтва, творчості художника; приурочені до ювілейних та пам'ятних дат окремого регіону, діячів мистецтва та розвитку нових видів мистецтва. Напр.: Кушнір А. Зона особого внимания : [О тенденциях развития компьютер. дизайна] // Зеркало недели. – 1999. – 24-30 июня (№ 29). – С. 14. Деякі статті висвітлюють сторінки життя і творчості визначних постатей в галузі образотворчого мистецтва. Напр.: Блюміна І. Майстер живописної палітри [О. Мурашко] // Уряд. кур'єр. – 1999. – 6 лип. (№ 123). – С. 8.

У тематичній структурі ДП газетних публікацій друге місце по забезпеченню поточною інформацією належить сфері декоративно-прикладного мистецтва – 1489 ст., або 17,8% від загальної кількості статей з образотворчого мистецтва. Наполовину менше від попередньої галузі, але на однаковому рівні між собою знаходяться охорона пам'яток

історії та культури – 715 ст. (8,5%) та пластичні мистецтва – 722 ст., що відповідає відсотковій частці 8,6%.

Достатньо газетних публікацій присвячено фотографії. Аналіз ДП газетних статей з питань фотомистецтва показав, що ця сфера налічує 559 публікацій, що складає 6,7%. Здебільшого статті інформують про діяльність фотовиставок чи результати мистецьких досягнень фотохудожників України. Напр.: Малишевський А. Ювілейна виставка фотомайстра [Б. Мінделя] // Уряд. кур'єр. – 2000. – 28 верес. (№ 177). – С. 2. На сторінках періодичних видань часто публікуються статті, присвячені виходу в світ того чи іншого альбому, каталогу, ін. Напр.: Баран Р. Магія Галицької Трої ... : [Про вихід з друку до 1100-ліття міста фотоальб. "Древній Галич"] // За вільну Україну. – 1998. – 26 верес.; Лавріненко О. Шедеври українського іконопису – в новому альбомі "Мистецтва" : [Про вид. "Шедеври українського іконопису XII – XIX століть"] // День. – 1999. – 30 верес. (№ 180). – С. 8.

Найменш відображеними в газетних статтях є галузь архітектури (286 статей – 3,8 %) та сфера загальних питань образотворчого мистецтва (268 статей – 3,2 %).

У табл. 4 "Видавничо-географічна структура ДП з образотворчого мистецтва в газетах України за 1996-2005 рр." представлені міста, які мають всеукраїнські та обласні друковані газетні видання, що найбільше публікують поточну інформацію про мистецьке та культурне життя держави чи регіону.

Таблиця 4

Видавничо-географічна структура ДП з образотворчого мистецтва
в газетах України за 1996-2005 рр.

Місто	Назва газети	Загальна кількість статей за 10 років	% від загальної к-сті за 10 років
Київ	Культура і життя	607	7,3
	Урядовий кур'єр	569	6,8
	День	550	6,6
	Дзеркало тижня	527	6,3
	Голос України	398	4,8
	Хрещатик	332	4,0
	Україна молода	293	3,5
	Демократична Україна	268	3,2
	Слово Просвіти	230	2,7
	Література України	185	2,2
	Вісті	165	2,0
	Українське Слово	165	2,0
	Робітнича газета	155	1,9
	Столиця	141	1,7
	Молодь України	128	1,5
	Правда України	106	1,3
	Газетні статті, вдані рештою видавництва Києва (менше 100 назв)	626	7,5
	Всього у Києві	5445	65,1
Одеса	Одеські вісті	418	5,0
Чернігів	Деснянська правда	230	2,7
Ужгород	Новини Закарпаття	210	2,5
Ялта	Крымская газета	187	2,2
Харків	Слобідський край	152	1,8
Львів	За вільну Україну	138	1,6
Луганськ	Наша газета	129	1,5
Запорізька	Запорізька правда	127	1,5
Миколаїв	Южная правда	110	1,3
Тернопіль	Свобода	110	1,3
Суми	Сумщина	106	1,3
	Газети України, що вдали менше 100 назв статей з образотворчого мистецтва	1002	12,0
	Усіх статей за 1996-2005 рр.	8364	100,0

Ядерну систему газетних видань, що опублікували на своїх сторінках 50 % статей від загальної кількості всіх проаналізованих документів 1996-2005 рр., склали видання загальноукраїнського спрямування, що утверджують на своїх сторінках державну позицію в сфері образотворчого мистецтва. Серед них газети, що видаються у м. Києві: "Культура і життя", "Урядовий кур'єр", "День", "Дзерка-

ло тижня", "Голос України" та ін. (див. табл. 4). До числа газетних видань, що утворюють ядро галузевої періодики, належать також регіональні видання з центром у місті обласного підпорядкування. Найбільшу кількість статей з образотворчого мистецтва опублікували газети: "Одеські вісті" (м. Одеса), "Деснянська правда" (м. Чернігів), "Новини Закарпаття" (м. Ужгород).

На основі проведеного аналізу виявлено 63 газетні видання, що публікували статті з образотворчого мистецтва, з яких 37 – з центром у м. Києві. Саме київські газети за десятирічний період 1996-2005 рр. опублікували 5445 статей з питань образотворчого мистецтва, що склало 65,1% від загального числа проаналізованих документів.

Профільним виданням є щотижнева газета "Культура і життя", яка виходить з жовтня 1923 р. за сприяння Міністерства культури і мистецтв України та Центрального комітету профспілок працівників культури України. Впродовж 10 років вона на своїх сторінках опублікувала 607 статей (7,3%) з питань образотворчого мистецтва. Понад 500 статей налічують газети: "Урядовий кур'єр" (569 – 6,8 %), що видається п'ять разів на тиждень, заснована 1990 р. та є центральним органом виконавчої влади України; "День" (550 – 6,6 %), видається щоденно ЗАТ "Українська прес-група" з вересня 1996 р.; "Дзеркало тижня" (527 – 6,3 %) – щотижневий міжнародний суспільно-політичний часопис, який видається з жовтня 1994 р. ТОВ "Видавничий дім "Осмос".

Серед місцевих періодичних видань виділяється газета "Одеські вісті" (м. Одеса), яка за 1996-2005 рр. на своїх сторінках опублікувала 418 статей з образотворчого мистецтва, що склало 5,0% від загального числа досліджуваних документів. Активним автором більшої кількості проаналізованих статей, розміщених на сторінках "Одеських вістей", є В.Віленський. Завдяки йому читачі газети регулярно отримують поточну інформацію про культурне та мистецьке життя регіону. Друге місце серед місцевих видань за кількістю опублікованих статей на мистецьку тематику посідає газета "Деснянська правда" (м. Чернігів) – 230 ст. (2,7 %); трохи відстає від неї газета "Новини Закарпаття" – 210 опублікованих статей за десятирічний період, що склало 2,5% від загальної кількості газетних статей. Усього 27 газет опублікували понад

100 статей на образотворчу тематику (див. табл. 4) і 36 газет – менше 100 статей.

Найменше статей з питань образотворчого мистецтва, за даними проведеного аналізу, опублікувало періодичне видання м. Хмельницька "Хмельниччина" – 13, що відповідає 0,1 % від загальної кількості газетних публікацій за 1996-2005 рр. Решта видань регіонального підпорядкування опублікували від 26 до 180 статей за десятирічний період.

Провівши паралель між газетними статтями та статтями з журналів і наукових збірників, помітно відчуваємо розрив у кількості публікацій. Адже кількість статей, опублікованих у журналах та збірниках (1154 од.), набагато менша від кількості газетних статей (8364 од.). Це пояснюється, насамперед, частотою виходу в світ того чи іншого журналу, наукового збірника. Ці періодичні видання виходять 1 раз на місяць, 1 раз на квартал чи півріччя, на відміну від газетних видань, що публікуються щоденно або раз на тиждень. Іншою причиною відчутного відставання у кількості статей є науковий підхід до підготовки матеріалу для журнальних видань і збірників. У журналах з питань мистецтва, історії, теоретичних проблем галузі публікуються матеріали, що мають наукову чи практичну цінність, і кількість таких документів значно менша від газетних публікацій, які сповіщають про будь-який захід у сфері образотворчого мистецтва, подаючи масову інформацію з цієї галузі людської діяльності.

Потрібно зауважити на позитивному моменті, закладеному в кінці минулого століття: зростанні загальної кількості статей з питань образотворчого мистецтва на сторінках періодичних та продовжуваних видань. Ця тенденція була підтримана на початку XXI ст., із незначним спадом публікацій з образотворчого мистецтва 2005 р.

Вивчення ДП з образотворчого мистецтва дозволило розкрити стан та розвиток семантики та інших якостей документного забезпечення галузі і зробити висновки щодо практичних завдань його використання та відображення в бібліографічній інформації.

Проведений аналіз показав чітку картину розвитку досліджень і популяризації образотворчого мистецтва через видання, що складають ядро галузевої періодики як загальнодержавного, так і регіонального рівня. До них належать: журнали "Образотворче мистецтво", "Українська культура", "Народне мистецтво", "Всесвітня література та культура в навчальних закладах України", "Сучасність", "Будівництво України", "Мистецтво та освіта", "Народна творчість та етнографія", "Архітектурний вісник", "Український керамологічний журнал" та газети "Культура і життя", "Урядовий кур'єр", "День", "Дзеркало тижня", "Голос України", "Хрещатик", "Україна молода", "Демократична Україна", "Слово Просвіти", "Одеські вісті", "Деснянська правда". Свій внесок у інформаційне забезпечення галузі зробили й інші видання, у т. ч. 130 журналів і збірників та 54 газети. Завдяки таким виданням та авторам публікацій: Д. Степовику, Т. Кара-Васильєвій, О. Пошивайлу, Д. Щербаківському, ін., чії публікації знаходяться у журналах та наукових збірниках, В. Підгорі, Є. Сверстюку, О. Лагутенку, Г. Юхимцю, В. Віленському, ін., що розмістили статті на сторінках газет, на інформаційний ринок поступає друкована продукція, яка оперативно забезпечує галузь образотворчого мистецтва якісною поточною інформацією.

До складу фондів обласних та районних бібліотек, а також бібліотек вищих навчальних закладів, де вивчаються мистецькі дисципліни та готуються фахівці з напрямку "Мистецтво", поряд з навчальною літературою, необхідно включати періодичні та продовжувані видання, що складають ядро галузі. Адаже завдяки їм користувач

має можливість знаходитися на вістрі проблематики наукової інформації з образотворчого мистецтва та залишатись у вирі подій, що відбуваються у цій сфері. Придбання усіх згаданих видань необхідно враховувати при комплектуванні фондів бібліотек, у т. ч. відділів мистецтв, щоб повною мірою охопити основний спектр розвитку галузі образотворчого мистецтва. Для цього працівникам відділів мистецтв обласних наукових бібліотек необхідно розписувати ядерні періодичні та продовжувані видання не лише для СКС та ЕКС, навіть якщо вони надходять у загальний читальний зал, але й у картотеках спецвідділів, аби повною мірою охопити склад фонду бібліотеки та надати якісну оперативну інформацію з певної теми чи проблеми. Адміністративному складу бібліотек необхідно підтримувати тісні зв'язки з науковими установами, що випускають, переважно, продовжувані видання, які частково відображаються у державних реєстраційних покажчиках, але містять цікаву фахову інформацію як з мистецтва, так і бібліографії образотворчого мистецтва для якісного комплектування фондів документами поточного змісту. Редакціям газет варто було б взяти за зразок публікації, які комплексно та фахово розкривають поточну оперативну інформацію у сфері образотворчого мистецтва, що подаються на сторінках газет "Дзеркало тижня", "Літературна Україна", "День". Усі згадані практичні побажання дозволять якісно розкрити галузь образотворчого мистецтва та допомогти користувачеві оперативно виявити потрібну інформацію, що є необхідною умовою сучасного розвитку інформаційного суспільства.

Використана література

1. Зубов Ю.С. Библиография искусства : учеб. для библиотеч. факультетов культурно-просветительных вузов / Ю.С.Зубов, Е.П.Погорелая, А.А.Туровская ; под ред. Ю.С.Зубова. – М. : Книга, 1973. – 304 с.
2. Кушнаренко Н.Н. Документоведение : учеб. для студентов вузов культуры / Н.Н.Кушнаренко. – 7-е изд., стер. – К. : Знання, 2006. – 459 с. – (Сер. "Высш. образование XXI века").
3. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н.Ванеев, В.А.Минкина. – 3-е изд., перераб. и доп. – СПб. : Профессия, 2005. – 592 с. – (Сер. "Библиотека").
4. Типология изданий / НПО "Всесоюз. кн. палата", Науч.-исслед. ин-т книги. – М. : Кн. палата, 1990. – 231 с.
5. Швецова-Водка Г.М. Документознаводство : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2007. – 398 с. – (Вища освіта XXI століття).